

langvarig ledighed medfører en permanent udstødning fra arbejdsmarkedet.

Den jobtilbudsordning for langtidsledige, som blev etableret i 1978 har det samme sigte. Men de hidtidige erfaringer tyder på, at tilbuddene, der gives efter 3½ års ledighed inden for de sidste 4 år, ligger for sent i ledighedsforløbet. De bremser derfor kun midlertidigt virkningerne af langtidsledighed. Det foreslås i stedet, at et tilbud om arbejde eller uddannelse normalt gives inden for de første 6 måneders ledighed.

Ad 5 Ungdomsgaranti

Ungdomsarbejdsløsheden er et af de alvorligste ledighedsproblemer, ikke mindst fordi den må frygtes at have langsigtede skadevirkninger for dem, der rammes, og dermed også for arbejdsstyrken. Det er derfor nødvendigt at sikre alle unge en indslusning på arbejdsmarkedet enten gennem faktisk beskæftigelse eller gennem uddannelse. Forslaget indebærer en garanti for 3 år efter endt folkeskole.

Vilkårene ved lønnet arbejde skal dog være økonomisk mere fordelagtige end ved uddannelse og beskæftigelsesarbejder.

I denne forbindelse må det nødvendigvis konstateres, at indførelsen af garantiløn, som sætter ind ved det 18. år, bærer en del af skylden for ungdomsarbejdsløshedsproblemet. Unge uden erhvervs erfaring kan ikke konkurrere på lige fod med den ældre arbejdskraft. Den hårde løngrænse ved det 18. år må derfor søges udjævnet.

Ad 6 Dagpenge under uddannelse

Den såkaldte »12-timers regel« afstikker i dag

meget snævre grænser for de uddannelsesmuligheder, som kan udnyttes uden at miste retten til dagpenge. Der må derfor ske en opblødning af denne bestemmelse, således at der skabes sikkerhed for, at de uddannelsesstilbud, som kan forenes med udbetaling af dagpenge, har arbejdsmarkedsrelevans. Såfremt arbejdsformidlingen anbefaler omskoling i en uddannelse af længere varighed, bevarer retten til at modtage dagpenge.

Ad 7 Kvindens uddannelses- og erhvervsvalg

En meget betydelig del af stigningen i arbejdsstyrken gennem 70'erne skyldes øget erhvervsaktivitet blandt yngre kvinder. Det er en udviklingstendens, som har stået på meget længe, og som ifølge alle prognoser vil fortsætte i 80'erne. De yngre kvinders uddannelses- og erhvervsvalg har imidlertid betydet en særlig arbejdsløshedsrisiko for denne gruppe. Kvindernes gennemsnitlige uddannelsesniveau er relativt lavt, og uddannelserne er i almindelighed kortere end tilfældet er for mænd. Samtidig er uddannelsesprofilen noget ensidig med et tyngdepunkt omkring de pædagogiske, sociale og sundhedsorienterede uddannelser. Beskæftigelsesmulighederne findes derfor først og fremmest inden for den offentlige sektor.

Den begrænsning i den offentlige sektors vækst, som vil gøre sig gældende i 80'erne medfører store beskæftigelsesproblemer for kvinderne. Det er derfor vigtigt, at man forsøger at lede de nye årgange af kvinder ind i mere utraditionel uddannelse og beskæftigelse. Derfor må der allerede i folkeskolens afgangsklasser iværksættes uddannelses- og erhvervsvejledning for piger. I uddannelser, hvor adgangen er begrænset og kvindeandelen er lav, gøres en særlig indsats for at rette op på skævheden.